

ХРИСТИЯНСКИ СЪВЕЩАНИЯ

НЕЗАВИСИМЪ ЦЪРКОВНО ОБЩЕСТВЕНЪ ВЕСТНИКЪ

Излиза седмично подъ уредбата на редакционенъ комитетъ

Годишниятъ абонантъ на вестника е 80 лв. въ предплатата. Отдѣленъ брой струва 3 лв. За странство цѣна на абонантъ.

Обявления на IV стр. по 5 лв. отдѣлно за заглавие, подписъ, дата и вѣска останала думъ по 2 лв.

Всичко, що се отнася до вестника — статии и пари, се праща на адресъ: Редакция в. „Съветникъ“, ул. „Търновска“ 5. гр. Варна.

Редакторъ свещ. К. Кожухаровъ.

Телефонъ № 477.

По случай великиятъ празникъ на ХРИСТОВОТО РОЖДЕНИЕ, редакцията ни искрено приветствува всички съ най-свѣтли благопожелания. Дано Родилиятъ се Богомладенецъ ни дарѣ свѣтълъ умъ, твърда воля и непрестаненъ стремежъ, въ служене на Неговото спасително евангелско учение и истини, които ни завеща въ борба съ злото на свѣта.

Рождество Христово.

Рождението на Спасителя Исуса Христа въ Витлеемската пещера е не само актъ на Божия милостъ и снизхождение къмъ немошното човѣчество, но и едно истинско тържество на Божията правда, която всичко побеждава и надъ всичко владѣе.

Близо две хиляди години свѣтътъ празнува тоя день, въ който се прояви Божията милостъ и се изпълни завета за побѣда надъ злото. Отъ тогава и до днесъ, човѣчеството не единъ пътъ е чувствувало благодатната сила на родилата се Правда. Въ мрачни епохи на безуменъ егоизъмъ и въ дни на нравствена покруса, евангелската свѣтлина е произваля човѣшката душа съ своитѣ живителни струи на правда и истина, на святостъ и стремежъ къмъ доброто въ живота. А Господъ Исусъ Христосъ не престанно зове къмъ Себе си и сочи пътя на нравствения възходъ. Защото Той е *пътъ, истина и животъ*.

Но въпреки това, свѣтътъ все още продължава да се гнети отъ робството на грѣха. Защото не е напълно усвоилъ Христовата правда, нито се е прокиналъ отъ Неговитѣ евангелски истини.

Егоизмътъ все тъй силно вилнѣе, както и преди Христа. Злото продължава да залива човѣшката душа съ необуздани стремежъ къмъ безнравствени подвизи, както въ днитѣ на Христа. Служението на истината се счита за безумностъ. А борбата срещу неправдитѣ въ живота — за борба противъ себе си, противъ своитѣ собствени интереси. Братоубийството, алчността, кървитѣ и робството сж днешнитѣ идоли, на които човѣчеството поднася своитѣ дарове. Не злато, ливанъ и смирна, символи на душевна чистота, искрено сърдце и свѣтълъ умъ, а мжки, страдания и безброй безчестия сж нашитѣ дарове на родилия се Богочовѣкъ, който е изуменъ отъ страшния изгледъ на съвременното човѣчество.

Действително, твърде мрачно ни се рисува бъдещето. Защото, заедно съ невиннитѣ жертви на избититѣ отъ злония Ирода Витлеемски младенци, загиватъ безброй човѣшки същества въ буритѣ на живота, потопенъ въ кърви и страдания отъ безумнитѣ палачи на новитѣ Иродовци. Говоримъ, пишемъ, проповядваме за миръ, за любовъ, за братство, а въ сжшностъ работимъ съ всички сили въ насаждаване племеннитѣ борби, човѣшката ненавистъ и демонска злоба.

А не така трѣбва да бжде. Свѣтътъ, човѣчеството нѣма да постигне желаниа миръ, докато е пленникъ на своя егоизъмъ и докато не издигне въ своята обществена дейностъ знамето на Христа. Защото, само то е емблема на нравствена чистота, на истинско земно щастие и вѣченъ миръ въ душата на човѣка. И поради това, когато днесъ пристѣпваме къмъ родилия се въ Витлеемската пещера Богомладенецъ, да не забравяме думитѣ: „Елате при мене всички отрудени и обременени отъ живота и Азъ ще ви успокоя“. И още, знаменитата ангелска пѣсень: „Слава въ вышнихъ Богу, и на земли миръ, въ челоуѣчѣхъ благоволеніе.“

Идеалъ и действителностъ.

Близо 20 вѣка Цървата Христова ежегодно повтаря отъ храмовитѣ амвони ангелското пѣснопѣние: „Слава въ висинитѣ Богу, и на земята миръ, между човѣцитѣ благоволеніе,“ но и до днесъ нейниятъ позивъ остава „гласъ вопиющъ въ пустиня“. Желаниятъ миръ на земята не настѣпва и благоволеніето между хората не се явява. Войнитѣ и други злини, които пълнятъ историята на човѣчеството преди Христа не изчезнали и следъ Него. Неговото божествено учение бързо се разнесе по свѣта отъ Неговитѣ апостоли и проповѣдници съ стремежъ да обнови и прероди човѣчеството. Обаче благодатната сила, която се даде отъ Духа Светаго на Църквата, не преобрази всички хора.

Да обвинимъ ли, проче, Христа и Неговото учение въ несвършенство,

а Св. Духа въ осиданостъ отъ възродителна благодатъ, затова че и до днесъ човѣчеството не може да се отрве отъ ужаситѣ на войнитѣ, неправдитѣ и насилията?

Да не бжде, защото „такава хула не ще ни се прости, нито на тоя, нито на оня свѣтъ“ (Мат. 12; 31-32).

За жалостъ, има мнозина, които съвсемъ неоснователно гоарятъ: „Проповѣдватъ ми и ме убеждаватъ да повървамъ въ Христа. Та що е направилъ Той за човѣчеството съ учението Си презъ толкова столѣтия? Унищожи ли беззаконията и неправдитѣ въ свѣта? Претъпи ли егоизма въ човѣка? Защо Богъ, като много милостивъ, не унищожи войнитѣ, а оставя силнитѣ да вилнѣятъ надъ слабитѣ? Защо търпи насилията на властницитѣ и не се трогва отъ сълзитѣ на нещастни жени и деца, останали да влачатъ жалко съществуване безъ майке и бащи — жертви на войнитѣ?“

Ето отъ какъвъ родъ сж обвиненията, които се отправятъ противъ християнството отъ нѣкои мними човѣколюбци. Но това сж повърхности разсуждения и упреци.

Който е проследилъ внимателно гражданската история, за него е ясно, каква голѣма промѣна е станала следъ Христа въ отношенията между народитѣ, въ обществения животъ, въ семейния битъ и даже въ най-голѣмото зло на земята — войната.

Безмилостнитѣ човѣшки жертвоприношения на нѣкои езически богове изчезватъ. Жената и децата отъ безправни роби въ семейството ставатъ тѣсно свързани помежду си съ азамна обичъ членове на домашното огнище. Правото на бащата да убива неджавитѣ си новородени деца бива отмиънено. Принципитъ „*Homo homini lupus est*“ (човѣкъ за човѣка е вълкъ), построенъ на човѣшкия егоизъмъ, изгубва своето обаяние и бива измѣненъ съ Христовата заповѣдъ: „Обичай ближния си, както самъ себе си.“ Раненитѣ въ сражения не се убиватъ както преди, а се прибиратъ и лѣкуватъ съ най-голѣма грижливостъ. Даме и на ранения неприятелъ не се отказва помощъ. Уреждатъ се специални учреждения, които смекчаватъ ужаситѣ на войнитѣ, а въ мирно време вършатъ хубаво дѣло въ полето на благотворителността, въ борба съ болести и редъ човѣшки страдания. Въобще християнството въ нова животворна струя въ жилитѣ на човѣчеството и му даде силенъ тласкъ по пътя на прогреса, цивилизацията и човѣщината.

На въпроситѣ: „Защо Богъ не унищожи войнитѣ въ свѣта? Защо не преобрази човѣчеството? Защо „не се трогва“ отъ страданията на беднитѣ и потиснатитѣ? — може да се отговори следното.

Богъ наистина е всемилостивъ и обича човѣка. Ако не бѣше тъй, Той не би пратилъ Своя Синъ на земята за изкупване човѣчеството и

ний не бихме се поздравявали днесъ съ празника Рождество Христово. Но Богъ, покрай безсмъртието, далъ на човѣка и друго едно велико благо — свободна воля. Човѣкъ може, ако иска, да повърва въ Христа и да се спаси съ Неговата благодатъ. Но сжщо тъй може да не повърва. Христосъ казва: „Дойдете при Мене всички отрудени и обременени и Азъ ще ви успокоя“ (Мат. 11; 28).

и още: „Който пие отъ водата, която Азъ ще му дамъ, той во вѣки нѣма да жаднѣе“ (Иоан. 4; 14). Ако човѣкъ поиска, нищо не му пречи, въ отговоръ на горния зовъ, да се притече къмъ Източника на живота и да се напие, за да не ожадне никога. Но никой и не мисли да го принуждава, ако той отказва да отиде при Христа, като предпочита да търпи духовна жажда.

Спасителътъ сжщо тъй казва: „Бъдете свършени, както е свършенъ и небесниятъ нашъ Отецъ.“ (Мат. 5; 48).

Примѣръ за постигане това свършенство е даденъ отъ Самия Христа наистина следването по стѣпкитѣ на Христа е твърде трудно дѣло. Пътътъ е тѣсенъ, трънливъ и нагоренъ, а кръстътъ — тежъкъ. Но сполучишъ ли да дойдешъ съ него до духовната Голгота, където да разпънешъ егоизма, страститѣ и пороцитѣ си, ти си спасенъ. Наградата ти за тоя подвигъ е вѣченъ животъ въ царството небесно. Но ако предпочетешъ широкия и равенъ пътъ; ако не можешъ да се отречешъ отъ празнитѣ и скоропребодни удоволствия, отъ служенето Мамону, то свободенъ си да сторишъ каквото щешъ. Обаче и ти ще получишъ съответната на дѣлата си награда.

Тъй че Богъ никога не натрапва богатата си, не насилва човѣшката воля. А на какво би заприличалъ човѣкъ, ако му се отнемеше свободата на волята? — На една машина, която може да действа само по единъ строго определенъ начинъ подъ чуждо въздействие. Тогва вършенето само добро или само зло — споредъ устройството на тоя живъ механизъмъ — би ли имало нѣкаква цена? — Разбира се не!

Посегателство на човѣшката свободна воля е и опитътъ да се унищожатъ войнитѣ съ външни средства. Но то е и невъзможно. Никой градинаръ не корени дърво като отсича само клонетѣ или стѣблото му, нито нѣкой лѣкарь лѣкува успѣшно болникъ, до като не отстрани причинитѣ, на които болестта е следствие. Иначе и градинаровото дървѣ ще изникне пакъ, защото коренитѣ му сж дълбоко въ земята, и болестта на докторовия пациентъ ще остане неизлѣчима, защото причината не е отстранена.

Сжщо тъй и войната е болестъ или язва за човѣчеството. И ако искаме да се освободимъ отъ нея трѣбва да изпълнимъ горното условие — да изтрѣгнемъ до единъ корен

нитъ и. Ако не отстранимъ причинитъ, които предизвикватъ войнитъ, а именно: егизмътъ, ненавистта, лакомството къмъ чуждото и надменността къмъ слабитъ, напразди сж усилията ни. Злобниятъ човѣкъ, комуто е отнета възможността да прави зло, прилича на тигъръ, или разбойникъ, затворени въ клетка. И тигърътъ когато е самъ въ клетката си, и разбойникътъ, бидейки затворенъ въ отдѣлна келия, не причиняватъ никому зло. Но пустнете ги на свобода и ще видите, какви ще бждатъ послѣдствията. Тѣй че, докато сърдцето на човѣка е порочно, невъзможно и немислимо е прекратяване злото въ свѣта.

Чуватъ се чести гласове: „Да се разпуснатъ арминтъ, да се унищожи оржията! Война на войната!“

Много хубава, наистина, идея, но осществяването ѝ е невъзможно, ако се съчатъ клонетъ на това зло, а коренитъ му се оставятъ да проникватъ все по-дълбоко въ земята. Злиятъ човѣкъ е такъвъ, не защото има оржия въ свѣта, а защото душата му е порочна и го кара да прибѣгва до него. Ако спуните ножа на човѣкъ, който въ яростта си напада друго лице, той ще грабне пречупеното оржия и съ него отново ще се хвърли срещу противника си. Ако и тая възможностъ му отнемете, той ще прибѣгне по най-примитивнитъ начини за нападение и причиняване зло на ближния си.

Тѣй щото на пѣсчлива почва градятъ ония, които искатъ чрезъ външни насилствени средства да премахнатъ войнитъ.

Въ заключение на тия мисли, азъ ще подчертая още веднѣжъ, че несправедливи сж обвиненията на ония, считащи себе си голѣми филантропи, които не виждатъ, какъ учението на Божествения Учитель тихо, безшумно и сигурно корени злинтъ, които сж причина на войнитъ и неправдитъ въ свѣта. Несправедливо е да се сочатъ неправдитъ, които още съществуватъ въ свѣта и които християнството иска да намали и съвсемъ прекрати, но безъ насилствени мѣрки.

На тѣзи, които виждатъ само отрицателнитъ страни въ живота на християнитъ, трѣбва да се препоръча да сравнятъ културата и цивилизацията на християнскитъ народи съ тая на иновѣрнитъ, за да се убедятъ, че християнството е причината и гаранцията за напредъка на народитъ, за облагородяване на нравитъ, за създаване на добри държавни закони, за прогреса на наукитъ и изкуствата.

И наистина, твърде много е извършило християнството за облагородяване човѣчеството. Но това „много“, трѣбва да признаемъ, е далечъ недостатъчно. Богъ не иска „на половинъ“ добродетелни хора, на половинъ възродено човѣчество. Той желае всички да бждемъ свършенни като Него. Въ Господнята молитва „Отче нашъ“ Той ни учи да се молимъ за дохождане на земята

царството Божие — идеала на християнитъ.

И днесъ, когато отъ църковнитъ амвони се проповѣдва: „Слава въ висинитъ Богу и на земята миръ, между човѣцитъ благоволение“, това ангелско пѣснопѣние е не само благопожелание за въ бждаще, но и единъ голѣмъ укоръ противъ насъ християнитъ, че още не сме осществили мира на земята и благоволенieto между човѣцитъ!

Свещ. Цв. Христовъ.

Архим. Иннокентий.

Самоубийцитъ и Църквата.

(Продължение)

Не по-малко характерни сж въ случая и думитъ на другъ знаменитъ иерархъ на Руската Църква, Петербургския Митрополитъ Исидора. Ето що казва той: „когато дойде при мене болничниятъ свещеникъ и ми заяви, че нѣкой си боленъ се хвърлил отъ четвъртия етажъ на болницата и се самоубилъ, запита ме: бива ли да го погребя споредъ църковния редъ? Азъ му отговорихъ: на мене сж ми казвали, че единъ отъ бившитъ до мене митрополити въ подобни случаи е разсждавалъ така: *ако дяволътъ се е поругалъ съ тѣлото на самоубиеца, то поне ние да не допуснемъ, щото той да се поруга и съ душата на нещастно умирялъ*“, и заповѣдахъ на свещеника да извърши надъ него надлежното опѣло („Практ. руков. для пастырей“, Нечаявъ, стр. 277).

Да видимъ сега какво пише по въпроса за погребение на самоубийцитъ Видинскиятъ Митрополитъ Неофитъ въ своето „Пастирско Богословие“, който има малко по-друго мнение за канонитъ, „съставени негде тамъ въ Ефесъ, Халкидонъ и пр.“.

„Това е единъ твърде деликатенъ и мжченъ въпросъ за пастиритъ. Споредъ църковнитъ правила, самоубийцитъ се лишаватъ отъ църковно опѣло и християнско погребение. Тѣ дори не трѣбва да се погребватъ въ православнитъ гробища (а где?), ако самоубийството е станало при здравъ умъ. Но твърдъ трудно е да се опредѣли, дали самоубиецътъ е билъ съ здравъ умъ. Лицата, които се самоубиватъ въ състояние на лудостъ, безпамятностъ, или въ болестни припадци, се погребватъ, както подобава на добри християни.“ (к. н.). Тим. Алек. 14, Номокан. 178). Обаче, авторътъ на статията въ „П. Д.“ нѣма благостта на Тим. Александрийски и въ своята строгостъ къмъ подобни самоубийци, иска да се придружатъ останкитъ имъ до гроба само съ „Св. Боже...“ По нататкъ М. Неофитъ пише: „Но могатъ ли да се взематъ съ категоричностъ за умствено болни самоубиващитъ се, убититъ на дуелъ и самоубититъ по разни начини? Мжчно, но дори невъзможно, е да се узнае състоя-

нието на ума и душата въ момента на самоубийството. Наистина, самоубийцитъ често пжти оставатъ писма и записки, въ които обясняватъ причината на самоубийството. Писма, които на гледъ показватъ тѣхното нормално умствено състояние. Обаче често пжти, подиръ обстойно изследване на нѣкои отъ самоубийствата, се е указвало и противното. Самоубийството, наистина е актъ безусловно антихристиянски, но въ много случаи то не бива да се приписва като грѣхъ само на пострадалиятъ лице. Не, това е грѣхъ, не на едно лице, а на цѣлото общество, което не е пораснало до пълния християнски животъ. Това християнскиятъ пастиръ не може да не съзнае. Следователно, нему ще бжде още

по тежко на душата, когато лишава такива нещастници отъ църковно християнско погребение.“ (к. н.) Ето единъ трезви и пълни съ християнска доброта мисли по въпроса за известни канони, изкизани отъ М. Неофита, въ отличие отъ онѣя суровостъ, съ която дишатъ „канонитъ, съставени въ Халкидонъ, Ефесъ и др.“. Митрополитъ Неофитъ въ случая заслужава пълна похвала! Интересно е да се знае сега, когато той е членъ на Св. Синодъ, защищавалъ ли е тоя своя възгледъ, когато последниятъ взема мѣрки противъ самоубийцитъ, или напълно се е съгласилъ съ това, което е послужило за заключение на всичко казано отъ него по въпроса, а именно: „При все това, той (свещеникъ) е длъженъ да се съобщава съ законитъ и постановленията на Църквата. За нормалността или ненормалността на самоубийцитъ, нека той чака да се произнесатъ сждебно медицинскитъ власти и всѣки пжтъ, кога тѣ потвърждаватъ ненормалността на самоубития, *безъ колебание*“ да го погребва по църковния обрядъ. Въ противенъ случай, да иска наставления отъ своето по висше началство“ (стр. 493). Съ това заключение М. Неофитъ, разколебалъ се въ своитъ прежки разсждения, проявява стрхъ отъ нарушение на канонитъ, раздвоява своитъ възгледи по отношение на последнитъ, съ една речъ, проявява своята непоследователностъ и пада въ логическо противоречие. При все това, пакъ е по либераленъ по въпроса отъ автора на статията въ „П. Д.“ Но все по добре би било да бжде прякъ и откровенъ, като рускитъ архиереи, отколкото „тростъ колеблющася“.

Не безинтересна е и една друга статия по сжщия въпросъ, озаглавена: „По въпроса за погребението на самоубийцитъ“ („Изъ енорийската практика“), отъ която правимъ следното извлечение: „По въпроса за погребението на самоубийци,“ авторътъ разглеждайки надълго

причинитъ и начинитъ на самоубийствата, заключава: „Следъ всичко това, въ право ли сме ние да лишаваме самоубиеца отъ християнско погребение, само за това, че не ни сж известни причинитъ на смъртта му? Отъ християнска гледна точка, ние сме длъжни да окажемъ възможното снзхождение въ сжжденията за причинитъ на смъртта му. И по тѣзи съображения християнинътъ, преди всичко трѣбва да гледа на такъвъ, не като злострашенъ убиецъ, а като нещастникъ, достоенъ за състрадание. Ако при това ние се мамимъ въ своитъ сжждения, то и тогава никакъ нѣма да сгрѣшимъ, и тукъ, струва ни се, че отъ християнска гледна точка, най-добре е на намѣрения самоубиецъ да се даде последното християнско утешение, съ опѣлото му, отколкото да се лиши отъ християнско напжтствувание безволния самоубиецъ.“

Най-добре е десетъ недостойни самоубийци да се направятъ достойни за християнско погребение, отколкото на единъ нещастникъ, който е лишилъ себе си непронизволно отъ живота, да му се откаже последното. Ако углавния законъ има правило, споредъ което, за да не се накаже несправедливо единъ невиненъ, често дава свобода на десетъ виновни, то толкова повече сжщото трѣбва да се каже за всеопрощаващия Евангелски законъ. „Който отъ васъ е безъ грѣхъ, нека првъ хвърли камѣкъ върху тия нещастни“ („Кормчѣй“ стр. 90—91 отъ 1902 г.) Питаме авторътъ на статията въ „П. Д.“, какво би казалъ за тоя Евангелски законъ?

Сжщиятъ авторъ, въ заключение на статията, пише: „Всичко, това предлагамъ, за да вразумимъ не умрѣлитъ, а живитъ. Въпреки, че религиозна индиферентизмъ се е загнездилъ въ днешното общество, малцина се биха съгласили да бждатъ погребани безъ свещеникъ и вънъ отъ гробищата. Страшенъ трагизмъ ще преживятъ и близкитъ, като видятъ, че милиятъ имъ покойникъ не е въ реда на хората, и не почива тамъ, гдѣто отъ вѣкове почиватъ съ миръ, всички негови сродници и приятели. Ако и надъ всичко това се прибави една силна проповѣдъ, чрезъ която да се परिцае, че то е смъртта на Иуда Предателя, плодъ на единъ безпжтенъ, безнравственъ, безбожнически животъ (к. н.), азъ съмъ увѣренъ, че присжствущитъ ще се страхуватъ и да помислятъ за такава героична смъртъ. Това е най-силното оржиде въ ржцетъ на свещеника, което умѣло трѣбва да използва.“

Настоящата ни статия вече бѣше готова, когато и Св. Синодъ съ едно окръжно до епархийскитъ начальства дава нареждания, какъ трѣбва да се постѣпва съ самоубийцитъ, както и появили се въ печата статии по поводъ на тия нареждания, на почти сжщитъ, каквито ги иска и авторътъ на статията въ „П. Д.“

Жизнеописание Митрополита Охридско-Пловдивскаго Натанаила

(Автобиографични бележки)

(31)

Въ Самоковъ, гдѣто съставихъ клонъ за комитетътъ отъ нѣколко души учители и чиновници, ме настигна четникътъ Иванъ Кончевъ Охридчанинъ, съ писменно увѣдомление, че отъ Видинъ изпроведения четникъ, Калимиковъ, съ тамошни доброволци, е дошелъ въ Кюстендилъ, съединилъ се е съ кюстендилскитъ възтаници и сж излѣзнали на Деве-Баиръ, гдѣто се стражили съ турцитъ и били съвършено побѣдени, но стояли още на границата, тв ме пита какъ да постѣпятъ. Въ отавтъ имъ писахъ, на бърза ржка, че упълномощавамъ на мое мѣсто, до възрѣщането ми, Прѣвосвещеннаго Кирила Скопский и заповѣдахъ да се не съединяватъ Кюстендилскитъ доброволци съ Джумайскитъ, но всѣкое отдѣление да пазни по-стѣтъ си. Съ това мое разпореждане, върнахъ отъ Самоковъ Кол-

чева, Илю Войвода и сина му и трѣгнахъ за Пловдивъ да се явя на Негово Блаженство.

Въ Пловдивъ Негово Блаженство ме задържа за нѣкой екзархически работи до 15 октомврий, така щото въ Кюстендилъ пристигнахъ, заедно съ писаря си Стоянча Костовъ, на 20 октомврий. Като дойдохъ въ Кюстендилъ видохъ, че нищо не е извършено по моя планъ.

Калимиковъ, съ своята Видинска чета, и съ Кюстендилскитъ доброволци, разбити на Деве-Баиръ, отишълъ въ Джумая, гдѣто се съединилъ съ тамошнитъ доброволци и всичкитъ се отправили на Крѣсна, гдѣто се явилъ единъ полкъ турска войска отъ 5000 души, съ които воювали нападателно и взели въ плѣнъ единъ юзбашия, съ подчиненитъ му войници, и отпратили ги въ паланка Джумая. Но послѣ тая, по

видимому, побѣда, появили се между главаритъ раздори и несъгласия; всѣки съ нѣхъ станалъ господаръ и заповѣдникъ. При такъво едно положение доброволцитъ и четникитъ хванали бѣха да се отдѣлятъ отъ цѣлото тѣло и да се връщатъ отъ Крѣсна въ Джумая.

Следъ дохождането ми въ Кюстендилъ, получихъ писмо отъ Софийскитъ главенъ благотворителенъ комитетъ (составъ му бѣше: Митрополита Милетия, Марка Балабановъ, Димитрия Грекова, В. Диамандиева, Д. Карамфиловича) да ида въ Джумая, да разгледамъ направеното и да поправа разтрошеното отъ своеволие Колмиково. Като намѣрихъ доброволцитъ въ такава разнебитено положение, за потребно наидохъ да отида въ София, да се споразумея съ главниятъ благотворителенъ комитетъ.

И така, въ първитъ числа на месецъ декемврий 1879 година, отидохъ въ София, гдѣто бѣше дошълъ отъ сръбский Бѣлградъ и Константинъ Шулевъ родомъ отъ Велесъ, кждето

бѣше пратенъ отъ комитета да повика Херцеговинскитъ прѣдводители на востанието, отъ които, съ него бѣше дошълъ само Хубмаеръ. Азъ не се съгласявахъ по никакъвъ начинъ да се приематъ чужденци за наставление на востанието, но приведенитъ вече Хубмаеръ азъ го приехъ за првъ на четитъ и надъ четоводитъ, но съ единственото условие да е подъ моя заповѣдъ и да изпълнява моитъ разпореждания. Тогава комитетътъ ми даде писменно пълномощие съ подписитъ на членоветъ му, азъ да управлявамъ и во всичко да разпореждамъ въ востанието.

Ето и самото пълномощно:

Софійския Благотворит. Комитетъ

№ 222

София, 7 Декемврий 1878 г.

П л н о м о щ н о .

Понеже се писж на всичкитъ Губернски комитети за да проводятъ по единъ свой представителъ, който да засѣдаватъ въ централниятъ ко-

Препоръчителните мърки от автора на статията в „П. Д.“, както и ония на Св. Синодъ, напълно ще се съгласимъ съ мнението на проф. Януловъ, ще дадатъ тъкмо обратни резултати. Това свое мнение г-нъ Януловъ е изказалъ въ едно интервю, по поводъ мърките на Св. Синодъ противъ самоубийствата (в. „Дневникъ“ бр. 8665 отъ 23. X 928 г.).

Другъ единъ авторъ въ в. „Варн. Поща“, брой 3335, по поводъ сж-житъ мърки на Св. Синодъ, пише: „Колко много непоследователност се крие въ такава едно поведение! Ония, които сж призовани да носятъ въ сърдцата си великото чувство на всеопрощение и всеблагостъ, сж помислили нѣбага, че съ внатемъ къмъ ония, чийто последни минути на живота сж представлявали най-страшната трагедия, каквато може да се разрази въ човѣшката душа, ще се ограничатъ самоубийствата“.

„Първопричинитъ на злото лежатъ много по дълбоко въ условията на общественния индивидуаленъ животъ.“

„Ще може ли обществото да се справи съ тия дълбоки причини? Ето голѣмия въпросъ?“

По сжщия въпросъ, в. „Миръ“ бр. 8497, помѣства статия „Противъ самоубийствата“, и авторътъ и г-нъ Т. Николовъ, между другото пише: „И затова много благородна е всѣка борба за спирание и унищожение на тая ужасна епидемия (самоубийствата) Ала не всѣка борба постига своитъ цѣли (к. н.). Благородно е желанието на Св. Синодъ да спре епидемията на самоубийствата, но ние смятаме, че той не е налучкалъ най-сигурния пътъ къмъ това“ (к. н.).

Въобще, общественното мнение, изразено чрезъ печата, намира мърките на Св. Синодъ противъ самоубийцитъ за несполучливи. Сжщиятъ печатъ препоръчва други мърки за ограничение на това общественно зло, които не бива да се отминатъ мълкомъ.

Други автори на статии по сжщия въпросъ (в. „Варненска поща“ бр. 2955 и „Свобода“ бр. 291), за лѣкуване на това общественно зло, нищо не споменуватъ за Църквата, като важенъ факторъ за тѣхното ограничение, освенъ в. „Зорница“, бр. 38 отъ м. г., както и проф. Януловъ въ своето интервю.

Самоубийцитъ, които въ момента на акта сж въ пълно душевно умопомрачение, малко искатъ да знаятъ за своитъ близки, кому и какъ ги оставятъ, хорската мълва за тѣхъ, какъ и где ще бждатъ погребани и пр. Само човѣкъ съ здравъ разумъ може да мисли за това.

Колкото пъкъ съ примѣра за Иуда Предателя, ще кажемъ, че той не е билъ „плодъ на единъ безплатенъ, безнравственъ, безбожнически животъ“, защото нито единъ отъ св. евангелисти не говори, че е билъ такъвъ. Неговото самоубийство се дължи на други причини. „Иуда по-гина“ пише Димитрий, Архиепископъ

Херсонский и Одески, „вследствие на своя извънмѣрно нервенъ и болезнено развѣлчуванъ темпераментъ отъ една страна и поради пълното си разочарование въ идеала на Месия — отъ друга.“ (Иуда Предатель, прев. И. Визиревъ стр. 15, 1885 г.).

Мислимъ, че не сж прави нито авторътъ на статията, нито Св. Синодъ, които категорически възставатъ противъ християнското опѣло и погребение на самоубийцитъ.

Какъ Църквата трѣба да гледа на самоубийцитъ, затова вече говорихме по-горе. Не сме ние грѣшнитъ, които живѣемъ на тоя свѣтъ, който по думитъ на Св. Иоана Богослова, „во зло лежить“, да произнасяме присѣда надъ самоубийцитъ. Богъ е всезнающъ и правосъждащъ. На Него само сж известни всички наши дѣла и помисли. За тѣхъ Той ще сжди и въздаде на всѣкого споредъ дѣлата. Следователно, като не можемъ да знаемъ всѣкога интимнитъ причини на самоубийцитъ, ние сме длъжни да се молимъ за тѣхъ на Бога. Това го изисква и чувството на любовта, която ние питаемъ къмъ подобни наши нещастни-близки. Да ли пъкъ нашитъ молитви ще бждатъ приети отъ Бога или не, това е вече дѣло на Божието правосъдие. Най-после, ако самоубийцитъ сж виновни въ извършеното престѣпление, за което тѣ лично сж отговорни предъ Бога, то защо да нѣматъ право да се молятъ за тѣхъ близкинитъ имъ, когато тѣхнитъ разбити отъ скърбъ сърдца могатъ да намѣрятъ единствено утешение въ молитвитъ на Църквата? Жестоко е правилото на св. Тимотея Александрийски и несъгласно нито съ Св. Писание, нито съ здравия човѣшки разумъ, и ето защо то трѣба да се смекчи въ известна смисълъ.

Това трѣба да се направи, за да се избѣгнатъ нежелателнитъ упреци,

които се хвърлятъ върху свещеници и лѣкари, когато на едни самоубийци се разрешава църковно опѣло, а на други не.

Въ свързка съ въпроса: дали самоубийцитъ трѣба да бждатъ удостоверявани съ църковно опѣло или не, то не отъ по-малко значение е и въпросътъ: бива ли да се удостоверяватъ съ църковно опѣло вулгарнитъ убийци. За таквито църковнитъ правила предвиждатъ само известни епитимии, които, въ днешното време, нѣкатъ абсолютно никакво значение. А такива убийци, които сж осждени да излежаватъ своята присѣда въ затвора, ако починатъ, безъ всѣкаква изповѣдь и разкаяние, удостоверяватъ се съ църковно опѣло на общо основание. Ако самоубийцитъ се третиратъ като хора, които сж изгубили вѣра и надежда въ Бога, като какви трѣба да се третиратъ вулгарнитъ убийци? И защо на тѣхъ, които съзнателно отнематъ живота на невинни хора, съ цѣль на грабежъ и други престѣпни намѣрения, доказани по сждебенъ редъ, се позволява да бждатъ удостоверявани съ църковно опѣло?

Какво да кажемъ за отявлени и упорни безбожници, богохулници и кошунци, които съ своето „вѣрую“ и своитъ отрицателни идеи, явно проповѣдвани чрезъ слово и печата, умиратъ безъ всѣкакво разкаяние предъ смъртния часъ, биватъ удостоверявани съ църковно опѣло? Такива самоубийци действително трѣба да бждатъ лишавани отъ църковно опѣло, даже и ако умиратъ отъ естествена смъртъ, защото такива сж своето *сзнателно и упорно безбожие* сами, доброволно, сж се лишили отъ благодатъта Божия да бждатъ членове на Църквата, и, като така, последната не може съ своитъ молитви да се моли за тѣхъ.

(край).

ОБЩЕСТВЕНИ

Историята се повтаря.

Презъ първата половина на втория вѣкъ въ историята на Християнската Църква между вѣрующитъ бѣше възникналъ споръ за времето, относително празнуването на Паската. Малоазийскитъ Църкви имали обичай, който водилъ началото си отъ апостолитъ Иоана и Филипа, да празнуватъ Паската на третия день следъ 14 Нисанъ, безразлично кой день отъ седмицата ще падне. Римската и другитъ Църкви имали обичай, който водилъ началото си отъ апостолитъ Петра и Павла, считали за незаконно да нарушаватъ поста въ светата недѣля, или да празнуватъ Паската въ другъ нѣкой день, освенъ първия день. Пасха всѣкога се падала въ недѣлния день. Този споръ между Малоазийскитъ и другитъ Църкви билъ полюбовно раз-

решенъ между Св. Поликарпа Смирненски и папа Аниклита, въ смисълъ, всѣка църква да пази своитъ мѣстни обичаи.

Следъ смъртта, обаче, на папа Аниклита, неговиятъ приемникъ папа Викторъ искалъ да наложи на Малоазийскитъ Църкви обичаятъ на Римската. Конфликтътъ до толкова се изострилъ, че папа Викторъ отлъчилъ малоазийскитъ християни отъ общение съ римскитъ. За изравняването на тоя споръ между Св. Поликарпа и папа Викторъ, голѣма заслуга е ималъ Св. Иринеи Лионски. Най-после папа Викторъ билъ разочарованъ отъ необмисленото си отлъчването на малоазийскитъ християни.

Окончателно разрешение на въпроса сж дали св. отци на първия вселенски съборъ, като постановили да празнуватъ Паската въ първия недѣленъ день следъ про-

лѣтното равноденствие (Ап. пр. 7; Апт. Съб. 1). Въ това правило и до днѣ днешенъ строго се придържа Св. Прав. Църква, ржководейки се за празнуването на Паската отъ Юлианския календаръ.

Както е известно, Западната Църква замѣни Юлианския календаръ съ Григориянския, който сега е съ 13 дни напредъ. Този последния възприеа неодавна и нѣкои православни църкви. Резултатътъ отъ неговото приемане е този, че презъ тая година празникътъ Рождество Христово и другитъ празници, нахождатъ се въ непосредствена връзка съ първия, едни отъ православнитъ църкви, които приеа Григориянския календаръ празнуваха горнитъ празници по рано отъ ония Правосл. Църкви, които продължаватъ да си служатъ съ Юлианския календаръ.

Това разногласие даде поводъ и на нѣкои наши ежедневници да се изкажатъ въ отдела: „Злобнитъ на дѣна“ относително празнуването на новата година. Както е известно тая последната официално се празнува отъ държавата по Григориянския календаръ, а оная по Юлианския е присъственъ день. Обаче народнитъ обичаи, свързани съ посрещането на новата година и на самия день, си останаха у народа да се извършватъ по Юлианския календаръ.

Тая раздвоеностъ между сестритъ Православни Църкви по празнуването на реченитъ празници създава една аномалностъ за единството на Църквата, поставя въ недоумение и внася смутъ въ сърдцата на нейнитъ членове. Това положение не бива тѣй да продължава. Нужно е да се тури край. Налага се едно бързо разбирателство между автокефалнитъ Православни църкви съ календарния въпросъ, за да не осѣмнемъ единъ день, щото казанитъ църкви една друга да се отлъчватъ и се явяватъ нови разколи.

Въпросътъ е достатъчно назрѣлъ. До колкото ни е известно, компетентни лица отъ всички Православни Църкви сж се занимавали съ календарния въпросъ. При добра воля и желание, абстрахиращи отъ фанатизмъ, основавайки се върху даннитъ на астрономическитъ изчисления и спазвайки съборнитъ постановления за празнуването на Паската, календарниятъ въпросъ може да бжде разрешенъ. Иначе необяснимо е, какъ едни Православни Църкви приеа Григориянския календаръ, безъ да се боятъ, че нарушаватъ 9 ап. пр. и 1 на Антиох. съборъ, а другитъ или не се изказватъ категорично, или държатъ едно очаквателно положение.

X.

Икони и иконописци.

Почитанието на свещенитъ изображения на Евангелски събития и на святни е въздигнато, следъ ико-ноборството и побеждаването на иконоборцитъ, въ догматъ, върху

митетъ, на кого-то щеше да се определи то свѣдалище-то му гдѣ се на-мѣри по нужно: какъ до сега не се е съставилъ такъвъ комитетъ и представители не се изпратили, то Со-фійскитъ комитетъ, кой-то сега временно изпълнява тази длъжностъ, въ своето си пълно засѣдане на 7-й текущата съсъ пълно съгласие, упълномощи Негово Високо Прѣ. Свѣто Охридско Г-на Г-на Ната-наила да управлява отъ пограничнитъ мѣста възтането и да преглѣдъ смѣтките на комитетитъ.

Прочее приканватъ се тѣзи лица и комитети, при които се предяви настоящето да се съобразяватъ на пълно съсъ наставления-та и разпо-жения-та на Негово Выс. Прѣос. въ всичко отношение.

гр. София, 7 Декември 1878.

Предсѣдателъ: † Софійскій Мелетія

Подпредсѣд.: Д. П. Карамфиловичъ

Секретаръ: Г. Грековъ

Дѣловодителъ: Ик. п. Тодоръ

А. Тройчевъ
Д-ръ Димитровъ
В. Василевъ
Д. Грековъ

По силата на това полномошие азъ управлявахъ това македонско възтане до 25 май 1879 год. когато вече се избра за Българскій Князь Александъръ Александровичъ Батембергъ. Въ тоя день, 25 май, отидохъ отъ Кюстендилъ въ село Падѣжъ, Джумайска околия, и разпущахъ доброволцитъ да си отидатъ всѣки по мѣстото си. Отъ постановяната и друга ѣзда на конь, при майския силенъ солнеченъ пекъ, азъ получихъ апоплексически ударъ, отъ който почти 2 мѣсеца, юний и юлий, бѣхъ въ немошно положение. Въ това състояние князь Дондуковъ, прѣди да напусне България, дойде въ Кюстендилъ да ме посѣти. — Тоже когато князь Александъръ Батембергъ дойде въ Търново, отъ Великото Народно събрание, отидохъ отъ Кюстендилъ въ София, на срѣща гдѣто,

подържанъ отъ писаря ми Костова Стоянча и като управляващъ македонското възтане, му вручихъ лично адресъ отъ страна на македонцитъ. На 4 августъ оставихъ Кюстендилъ и отидохъ въ София, отъ гдѣто, на 12 сжщия, по разпореджение на Негово Блаженство Екзарха, пристигнахъ въ градъ Вратца, като врѣмениятъ управителъ на епархията; но по прѣдписание на компетентното министерство на 23 тогоче августа, дойдохъ въ София за архиерейско Собрание и останахъ тамъ до 4 декември. Тука, по разпореджение на Негово Блаженство Екзарха, опрѣдѣленъ бидохъ за врѣмениятъ управителъ на Ловчанската епархия.

И така, на 4-й Декември 1879 година, отпразнихъ се за Ловечъ, презъ Орхане, гдѣто останахъ за нѣколко дни и на 6-й сжщия, отслужихъ въ църквата Божествена служба. Въ гр. Плевенъ стигнахъ на 18 Декември, срѣтенъ отъ управляващия епархията О. Архимандрита Константина и поканетъ да служа Божествена литургия, която на 20 извършихъ, а на

22 число пристигнахъ въ Ловечъ, гдѣто и останахъ управляващъ Ловчанската епархия до 2 май 1891 г. прѣвъ марта бидохъ избранъ и съ окръжно послание на българската екзархия № 436 отъ 5-й Априль 1891 година утвърденъ за Пловдивскій митрополитъ, гдѣто по милости Божией и до настояще време се нахождамъ и гдѣто пристигнахъ на 8-й Май 1891 година, когато и поехъ управлението на Пловдивската епархия. За моето управление, както на Ловчанската, така и Пловдивската епархии и за лични ми действия по отношение къмъ частни лица, има живи чловѣци и писменна архива, моя частна и митрополитска, тамъ може всѣки да се увѣри за всичко нѣщо.

Пловдивъ 1900 година.

Край.

Печатница „Просвѣщение“ — Варна
Порѣчка № 538.

който се опира името *православие*; има ли него има и православие.

Малцина от живописците, които сж изобразявали тѣзи събития и святии, обаче сж биле достатъчно приготвени за такава работа, а повечето от тѣх сж цапали съ ярки бои и стени и дѣски само, за да печелятъ пари от занаятъ си (спомнете си Тръненскитѣ двукрили икони за домашно употребление, рисувани от деца и чираци и продавани по 4—5 гроша).

Много от иконитѣ въ нашитѣ църкви сж просто карикатури на събитията и святиитѣ. Ще посочимъ само на нѣколко такива: 1) Рождението на Исуса Христа, поклонението на пастирѣтѣ и на възточнитѣ мъдрецѣ Нему, се рисува на една икона тѣй, че зрителътъ вижда детето Исуса сложено голо, или само завито съ кърпа, въ високи подвижни ясли, до вратата на пещерата, и предъ тѣх да стоятъ прави или на колѣн нѣколко стари и млади пастири, гледайки го очудени; надъ пещерата сж изрисувани трима царе съ корони на глави разиграващи конетѣ си, яхнати отъ тѣх и, като че ли ще скочатъ предъ вратата на пещерата, за да се поклонятъ на детето Исуса и му поднесатъ дароветѣ си.

2) Възкресението на Исуса Христа се изобразява така: Единъ дългъ четворогълен камък на равно мѣсто издълбанъ като корито на чешма, съ отиѣстена малко отъ отворътъ му каменна плоча и изплашени римски войници, едни паднали по земята, други изтеглили ножове, замахващи съ тѣхъ върху Исуса, който стои надъ гроба въ въздуха съ кръстосани нозе като да играе ржченица, препасанъ съ гръцка фустанела и дръжащъ въ лѣва ржка прѣтъ съ червено знаме, а съ дѣсна благославящъ; на заденъ планъ въ полумракъ се очертаватъ сѣнхитѣ на три жени, мироносцитѣ съ кутини и грънѣща въ ржце. 3) Св. Георги яхналъ на бѣлъ конь, изправенъ на заднитѣ си крака надъ една зинала срѣшу него крилата лама — крокодилъ, забилъ копие въ устата ѝ (за да не повреди кожата ѝ), а задъ него, на капюлата на коньтъ, избавената отъ ламата царска дѣщеря, държаща ибрикъ и кърпа.

За перспектива, за анатомия, естествено положение, за съразмѣрност и правдоподобност въ тѣзи изображения, и дума да не става.

Да очакваш отъ тѣзи свещени (?) изображения да ни напомнятъ истинскитѣ събития и святии, едва ли е възможно, а за настрояването ти на молитва, като ти гледашъ, и дума не може да става. И това се търпеше отдавна и още се търпи.

Слава Богу! рекохме, и си въздъхнахме облекчително, като прочетохме въ бр. 18 отъ 5/V. м. г. на „Църковенъ в-къ“, съобщението на Св. Синодъ, че той въ заседанието си на 22/III. с. г. билъ решилъ да подложи на изпитъ иконописцитѣ и, само на издържалитѣ такъвъ да се позволява да изографисватъ църкви и рисуватъ икони въобще.

Желаящитѣ да бждатъ допуснати до такъвъ изпитъ трѣбва да подадатъ предвзетелно до Св. Синодъ заявление, придружено съ документи за образованието си, и да се явятъ презъ първата половина на м. септемврий въ Художеств. академия и получатъ поръчка за нарисувание, вътрѣ въ 20 дни, изображението на нѣкой святии, или изъ новия заветъ. Тѣй приготвенитѣ отъ тѣхъ икони и изображения ще се прегледатъ отъ една комисия, състояща отъ ректорътъ на Художеств. академия, оня на Соф. духовна семинария, началникътъ на Културно-просвѣтното отдѣление при Св. Синодъ и завеждащиятъ църковно археолог. музей при сжщия. На когото работата се одобри отъ тази комисия, нему ще се даде удостоверение за право рисувание на икони за църкви и домове, и събития изъ Библията въобще.

Менъ се струва, че въ съставътъ на тази комисия трѣбва да влезе бездруго и единъ опитенъ и благочестивъ иконописецъ, като оценката

на работитѣ въ гласовѣтъ на членове-тѣ ѝ се раздѣли на две, едната половина да има болшинство предъ другата и нейното мнение да се приема за право и справедливо.

Нека полкрѣпа тукъ мнението си за включването въ комисията и на единъ опитенъ и благочестивъ иконописецъ.

Когато Богъ обади на Мойсея планътъ на скинията и за свещенитѣ одежди и сждове, той му посочи и лицата, които ще могатъ (подъ негово ржководство) да извършатъ сполучливо и точно възложената тѣмъ работа. Безъ Божие вдъхновение и наставление, никой чловѣкъ не може да разбере даже най-яснитѣ думи на Св. Писание, той трѣбва да има дарбата да ги тълкува (1 Кор. Гл. 12—14).

Оня, който не е внималъ, съ Божията помощ, въ истинскитѣ смисълъ на едно събитие или душевното състояние на дадено лице той не може да ги изобрази както трѣбва и да вложи и въ изображението оная сила, която то трѣбва да има, за да повлияе за добро на гледащиятъ го и да го настрои молитвенно къмъ Бога.

Въ рус. сп. „Страникъ“ (не помня коя книжка и година) имаше едно съобщение, за следниятъ фактъ станалъ въ Америка: Единъ благочестивъ и горѣщо вѣрващъ въ Бога и спасителъ Христа чловѣкъ се молилъ прилежно Богу да му открие истинския телесенъ образъ на Христа. Презъ една нощъ Исусъ му се явилъ на сѣне и го благословилъ. Образътъ на Христа се отпечаталъ тѣй дълбоко и ясно въ умътъ му, че той на утринта можалъ да си го представи такъвъ, какъвто го видѣлъ въ сѣнътъ си. Този чловѣкъ отишълъ утринта при единъ способенъ живописецъ-портретистъ за да му поръча да изрисува образътъ на Христа, споредъ както самъ му го описалъ. Живописецътъ се заловилъ за работата си съ меракъ да я извърши сполучливо. Когато изобразилъ Исуса Христа, той повикалъ чловѣка да го види и каже — такъвъ ли е билъ образътъ на Христа, виденъ отъ него на сѣне? Чловѣкътъ го гледалъ доста време и казалъ: понаприличава на него, но не е точно, като видениятъ отъ менъ. А кое намѣрвашъ за не точно? Попиталъ го живописецътъ; чловѣкътъ отговорилъ: Не мога да ви кажа кое е не точно, но чувствавамъ, че въ изработения отъ Васъ образъ нѣма пълна прилика съ видениятъ отъ менъ Христовъ образъ. Живописецътъ го попиталъ: Вие случайно ли видѣхте образътъ на Христа на сѣне, или Го молихте по рано да Ви се яви така? Разбира се, молихъ се прилежно да ме удостои да видя тѣлесния му образъ и Той задоволи молитвата ми, отговорилъ ми чловѣкътъ.

Живописецътъ решилъ да стори сжщото — преди да почне да рисува отново образътъ на Христа да се помоли усърдно Нему да му помогне да предаде на платно сжщияния Неговъ образъ, показанъ на сѣне отъ Него на чловѣкътъ. Когато почти довършилъ рисуванието му вечерта, живописецътъ напусналъ ателието си и се прибралъ въ стаята си на почивка. Следъ малко се сетилъ, че забравилъ нѣщо въ ателието си и отишълъ тамъ да го вземе. Когато отворилъ вратата и влезълъ въ рисуващата зала, той се спрѣлъ на мѣстото си очуденъ и даже смаянъ отъ едно видение. Въ срѣдъ залата чудно и леко осветлена, между станътъ съ образътъ на Христа и себе си той видѣлъ Исуса Христа да стои предъ него благославящъ такъвъ, какъвто го видѣлъ и оня чловѣкъ. Това го смаяло и зараждало толкова много, че той цѣла нощъ не заспалъ. На утринта пакъ чловѣка да види изобразениятъ отъ него Христа; щомъ той го видѣлъ, провикналъ се радостно; сега сполучихте, сжщо такъвъ какъвто сте го норисували. Той се яви менъ. И падналъ предъ него на колѣн. Той и живописецътъ се поклонили благоговейно на Христовиятъ образъ и чловѣкътъ го

занесълъ у домътъ си. Живописецътъ не взелъ заплатата за трудътъ си, защото, казвалъ Той: Богъ ми заплати стократно, като ми помогна да изработя точно видениятъ отъ тебе Неговъ образъ.

Който живописецъ, рисуващъ икони и др. свещен. събития, не пристѣпа къмъ работа съ предварителна молитва къмъ Бога да му помогне да я извърши сполучливо, той не може да бжде истински живописецъ. Преди започването на всѣка работа християнинътъ трѣбва да проси отъ Бога сила и способностъ да я извърши сполучливо и за неговата слава; Колко повече е длъженъ да постѣпва така и всѣкой иконописецъ.

Ето защо азъ мисля, че е необходимо въ комисията да влезе и единъ опитенъ и благочестивъ иконописецъ, пристѣпващъ съ молитва къмъ работа, каквито, увѣренъ съмъ, има въ царството, макаръ въ ограничено количество. Нека Св. Синодъ ги узнае и да избере най-достойниятъ отъ тѣхъ и го включи въ казаната комисия.

Привличаме вниманието на комисията върху картинитѣ на Мюнхенския иллюстраторъ на Библията R. Leinweber, на италианския живописецъ Мункачи и др. И. С. В.

Миръ на земята!

Съ тоя възгласъ се възвести раждането на Оногова, Който идеше да омиротвори възбунената земя, да прогони умразата, да въведе любовта, да премахне неравенството и да въдвори справедливостта.

И цѣлиятъ Му свѣтъль животъ сияе отъ дѣла, чрезъ които Той работи, за да създаде истински

— Миръ на земята.

Той проповѣдваше любовъ между хората, въздигна въ кулгъ равенството и безпощадно бичуваше егоизма и лицемерието.

Нѣма по-великъ заветъ за чловѣчеството отъ Неговитѣ слова и дѣла, чрезъ които Той ни даде толкова велики примери, какъ може и какъ трѣбва да се работи, за да има истински

— Миръ на земята.

Чловѣчеството съ ентузиазмъ и възторгъ възприе Неговитѣ слова и дѣла, и съ радостъ последва Неговия пѣтъ.

Но то, уви, много скоро се измори и отвърна. Не отъ идеитѣ, а отъ дѣлата.

— Кой можеше да отрече вишата справедливостъ, вложена въ Неговитѣ идеи?

И затова, идеитѣ останаха да живѣятъ между хората, но безъ да се въплотаватъ нѣкога въ дѣла!

— Кой днесъ не изповѣдва че носи Неговитѣ идеи, кой не се нарича Християнинъ?

Но, веднага следъ тоя въпросъ следва и други:

Кой живѣе днесъ истински Християнинъ, кой прилага на дѣло Неговитѣ идеи?

Ето, 1928 години изминаха отъ Неговото рождение. 1928 години се разнасятъ и проповѣдватъ Неговитѣ идеи. Но приложиха ли се тѣ на дѣло? Премагна ли се умразата между хората, унищожиха ли се несправедливоститѣ, настана ли

— Миръ на земята?

Никога на земята не сж царували по-голъма умраза и несправедливостъ отъ днесъ, никога земята не е била тѣй опустошавана отъ ужасъ на войната и никога като днесъ не е била тѣй застрашавана да се облѣе въ нови човѣшки кърви.

Защо? Не остана ли на земята нѣкой последовател на Оногова, който възвести:

— Миръ на земята?

О, какъ не! Всички, които днесъ ржководятъ сждинитѣ на чловѣчеството, се гордеятъ съ Неговото име, но и съ Неговото име злоупотребяватъ, за да прикриватъ своитѣ несправедливости и жестокости.

Не трѣбва ли да дойде пакъ Той, за да разгони лицемеритѣ и да настане истински

— Миръ на земята?

И. А. Волний.

Къмъ нашитѣ абонати.

Съ настоящиятъ брой, в. „Хр. Съветникъ“ изпѣлява своята три годишна. По тоя случай, нека ни бжде позволено да изкажемъ нѣколко мисли.

Появилъ се въ особенни и изключителни времена, рожба на пробудено свещеническо съзнание, в. „Хр. Съветникъ“, въ продължение на цѣли три години, служилъ само на истината, която мнозина отхвърлятъ въ строителството на нашия общественъ и църковенъ животъ. И поради това, той измина доста труденъ и изпълненъ съ неприятности пѣтъ. Гоненъ и преследванъ отъ злостата на порицания егоизмъ, той винаги стоеше непокланитъ, защото правдата бѣ съ него. Хуленъ и клеветенъ, той никога не свърна отъ своя пѣтъ, защото Богъ бѣ благословилъ неговото дѣло. Злепоставенъ и отричанъ, той бѣ мощенъ въ своя устремъ, защото неподкупната съвестъ бѣ неговъ вдъхновителъ.

И сега, когато се приключва неговото три годишно съществуване, той е на още по-здрави позиции, извоювани съ непрестаненъ трудъ, завидна упоритостъ и героично себепридание. Историата ще признае това единъ денъ, ако нѣкой се опита да отрече неговото значение за нашия религиозно-общественъ животъ.

Поради това, дългъ ни се налага да изкажемъ своята публична благодарностъ на всички, които ни подкрѣпяха морално и материално. Защото, безъ тѣхното ценно съдействие, в. „Хр. Съветникъ“ не би могълъ да продължи своя животъ и дейностъ.

За съжаление, обаче, трѣбва да съобщимъ, че той ще преустанови своето съществуване тѣкмо въ най-важнитѣ моменти и когато е на най-здрави позиции, поради нехайството и твърде осждителната постѣпка на ония, които до днесъ не сж се издѣлжили къмъ редакцията ни. Не може да се отрече, че ние употребихме особенни старания да крепимъ и издържаме вестника. Но трѣбва да признаемъ и това, че никой не бива да се отнася пренебрежително къмъ нашия безплатенъ трудъ и усърдие и да желае личнитѣ ни жертви, защото такава отплата е осждителна и непристойна за съзнателни хора.

Водими отъ тия съображения, редакцията ни е заставена да съобщи следното:

Ако се счита, че в. „Хр. Съветникъ“ е необходимъ за нашия религиозно-общественъ животъ, че той трѣбва и за въ бждаще да бжде изразителъ на протеста противъ гнетящето ни зло, че е истински стражъ на потъпканата правда и че трѣбва да продължи своето съществуване, нека издѣлжимъ смѣтнитѣ си, нека го подсириримъ и подкрепимъ. Не стане ли това до края на м. Януарий т. г., ние ще спремъ издаването му.

Поради това, молимъ всички, които не сж се издѣлжили още за третата година, незабавно да сторятъ трудъ и изпълнятъ своя дългъ. И тогава, ние съ още по-голъма ревностъ, съ нови сили и обнадомдени, ще подедемъ дѣлото на единствения у насъ независимъ религиозно-общественъ вестникъ, който е далъ доказателства на трезвостъ, неустрашимостъ и борчески духъ за правда и истина.

Надяваме се, че ще бждемъ чути и разбрани. До видяне презъ месецъ февруарий т. г.

Редакционниятъ комитетъ.

Поради важни технически причини, вестникътъ не можа да излезе преди празниците. Просимъ извинение.

Нашиятъ съгражданинъ г. Лазаръ Г. Терзиевъ, семинаристъ, се е сгодилъ съ симпатичната г-ца Ст. Кл. Христова, изъ Провадия. Честито.

На 5 тогъ въ гр. Разградъ е билъ ржкоположенъ за дяконъ при Св. борната църква въ Варна г. Илия Георгиевъ, семинаристъ. Пожелаваме му ползотворна дейностъ.